

Pharmaceutical & Medical Law NewsLetter

01-31 OCTOBER 2017

Україна, м. Київ, вул. Велика Васильківська, 9/2, оф. 67,
тел. (044) 287 48 38, (044) 287 76 76, (044) 284 37 77
www.jurimex.ua, www.jurblog.com.ua

УКРАЇНСЬКА МЕДИЦИНА ПО-НОВОМУ: ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ПРИЙНЯЛА ПРОЕКТ ЗАКОНУ № 6327, ЯКИЙ ПЕРЕДБАЧАЄ ВПРОВАДЖЕННЯ МЕДИЧНОЇ РЕФОРМИ

19 жовтня 2017 року парламент проголосував за проект Закону № 6327 «Про державні фінансові гарантії надання медичних послуг та лікарських засобів».

Ми уже неодноразово зазначали про ключові положення проекту Закону. Наразі повторно нагадуємо, що підготувала для українців медична реформа.

Закон визначає поняття «*програма державних гарантій медичного обслуговування населення*», що визначатиме перелік та обсяг медичних послуг (включаючи медичні вироби) та лікарських засобів, повну оплату надання яких пацієнтам держава гарантує за рахунок коштів Державного бюджету України згідно з тарифом, для профілактики, діагностики, лікування та реабілітації у зв'язку з хворобами, травмами, отруєннями і патологічними станами, а також у зв'язку з вагітністю та пологами. Ця програма затверджуватиметься Верховною Радою України у складі закону про Державний бюджет України на відповідний рік.

За кошти програми будуть покриватися медичні послуги та лікарські засоби, пов'язані з наданням:

- 1) екстреної медичної допомоги;
- 2) первинної медичної допомоги;
- 3) вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги;
- 4) третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги;
- 5) паліативної медичної допомоги;
- 6) медичної реабілітації;
- 7) медичної допомоги дітям до 16 років;
- 8) медичної допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами.

Обсяг коштів Державного бюджету України, ***що спрямовуються на реалізацію програми медичних гарантій, щорічно визначатиметься*** у законі України про Державний бюджет України ***як частка валового внутрішнього продукту (у відсотках) у розмірі не менше 5 відсотків валового внутрішнього продукту України.***

Договір про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій ***укладатиметься між закладом охорони здоров'я незалежно від форми власності чи фізичною особою - підприємцем, яка в установленому законом порядку одержала ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, та уповноваженим органом.***

Пацієнт (його законний представник) ***може реалізувати своє право на вибір лікаря*** шляхом подання надавачу медичних послуг ***декларації про вибір лікаря***, який надає первинну медичну допомогу.

Законом передбачено, що з ***01 січня 2018 року запроваджується реалізація державних гарантій*** медичного обслуговування населення за програмою медичних гарантій ***для первинної медичної допомоги, а протягом 2018-2019 років реалізація державних гарантій*** медичного обслуговування населення за програмою медичних гарантій ***поступово запроваджується для інших видів медичної допомоги.***

Детальніше інші положення уже прийнятого Закону читайте на сайті Верховної Ради України.

Однак усім відомо, що протягом всього свого перебування на розгляді у ВРУ ще проект Закону № 6327 неодноразово ставав об'єктом дискусій та протиріч. Відтак у зв'язку з незгодою прийняття парламентом рішення щодо прийняття «медреформи» 20 жовтня 2017 року народні депутати Олег Мусій, Ігор Шурма та Михайло Папієв зареєстрували ***проект Постанови ВРУ «Про скасування рішення Верховної Ради України від 19 жовтня 2017 року про прийняття в цілому проекту Закону «Про державні фінансові гарантії надання медичних послуг та лікарських засобів».*** Чи стане це перешкодою на шляху до змін, буде відомо згодом, однак наразі згідно з положеннями Регламенту ВРУ Голова Парламенту не може підписати прийнятий законопроект до розгляду проекту постанови.

НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ТЕЛЕМЕДИЦИНИ: НОВЕЛА У ЧИННОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ ЧИ ДУБЛЮВАННЯ ПОЛОЖЕНЬ УЖЕ ІСНУЮЧИХ НОРМ

18 вересня 2017 року у Верховній Раді України було зареєстровано [проект Закону «Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості»](#) № 7117, ініціатором якого є Президент України. ***19.10.2017*** його було прийнято у першому читанні, наразі текст законопроекту на стадії опрацювання до другого читання.

З метою підвищення доступності і якості медичного обслуговування у сільській місцевості текст законопроекту передбачає насамперед ***повноваження центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у цьому напрямі***, а також пропонує

внесення змін в Основи законодавства України про охорону здоров'я *шляхом передбачення можливості надання медичної допомоги із застосуванням телемедицини.*

Відтак пропонується надати визначення, що мається на увазі під телемедициною: *«телемедицина – комплекс дій, технологій та заходів, що застосовуються під час надання медичної допомоги з використанням засобів дистанційного зв'язку для обміну інформацією в електронній формі».*

А також проект Закону пропонує доповнити Основи статтею *35-6 «Надання медичної допомоги із застосуванням телемедицини»*, в якій зазначатиметься, зокрема, таке.

Медична допомога із застосуванням телемедицини передбачає можливість надання пацієнту медичних послуг з консультування, діагностики, лікування з використанням засобів дистанційного зв'язку у вигляді обміну інформацією в електронній формі, у тому числі шляхом передачі електронних повідомлень, проведення відеоконференцій (далі – телемедичні послуги).

Передбачається, що надання телемедичних послуг провадиться *шляхом телемедичного консультування, телемедичного консилиуму (за участю двох і більше лікарів-консультатів), телеметрії та домашнього телеконсультування.*

Надання таких послуг та інформаційна взаємодія надавачів таких послуг між собою та/або пацієнтами буде здійснюватись за допомогою телемедичних мереж, що відповідають необхідному ступеню захисту інформації, з використанням спеціалізованих інтернет-платформ для телемедицини – порталів телемедицини. Для забезпечення функціонування телемедичних мереж використовується *спеціалізоване програмне забезпечення.*

З текстом законопроекту можна ознайомитись на офіційному сайті Парламенту.

Однак слід врахувати, що попри все цей законопроект не передбачає ні чіткого порядку проведення телемедичного консультування, ні конкретно визначених суб'єктів, що можуть надавати телемедичні послуги, а також відсутня низка інших необхідних положень.

Крім того, на сьогодні чинний [наказ Міністерства охорони здоров'я України від 10.10.2015 № 681 «Про затвердження нормативних документів щодо застосування телемедицини у сфері охорони здоров'я»](#). Цим наказом затверджено *Положення про Кабінет телемедицини закладу охорони здоров'я*, згідно з яким Кабінет є структурним підрозділом закладу охорони здоров'я, а також затверджено *Порядок організації медичної допомоги на первинному, вторинному (спеціалізованому), третинному (високоспеціалізованому) рівнях із застосуванням телемедицини*. У проекті Закону не згадується про чинний наказ МОЗ № 681, однак стаття 35-6, що вноситься в Основи згідно із законопроектом, у деяких місцях дублює частину положень Порядку.

ПРОЕКТ ЗАКОНУ ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ДЕЯКИХ ЗАКОНОДАВЧИХ АКТИВ УКРАЇНИ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ НАДАННЯ ПЕРВИННОЇ ТА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ДІТЯМ

11 жовтня 2017 р. у Верховній Раді України народними депутатами України було зареєстровано [проект Закону № 7197](#), який передбачає *внесення змін передусім в Основи законодавства України про охорону здоров'я, зокрема:*

- зміст частини першої статті 29 («Збереження генофонду України») після слів «у тому числі» доповнити словами *«профілактики захворювань серед дітей та молоді»;*
- у частині першій статті 31, що передбачає обов'язкові медичні огляди, слово *«організуються»* замінити на *«проводяться»*, *неповнолітніх – на «дітей»;*
- перше речення частини другої статті 32 *«Сприяння здоровому способу життя»* доповнити текстом такого змісту: *«а також формування навичок ведення здорового способу життя серед дітей та молоді, попередження дитячої наркоманії та алкоголізму»;*
- доповнення змісту статті 35-1, зокрема пропонується зазначати *лікар загальної практики – сімейний лікар (дільничний лікар-терапевт та дільничний лікар-педіатр;*
- доповнення змісту статті 53-1, *а саме пропонується, серед заходів, які проводяться державою для забезпечення профілактики рідкісних (орфанних) захворювань, передбачити*

також проведення обов'язкових періодичних профілактичних медичних оглядів дітей, які страждають на рідкісні (орфанні) захворювання;

- серед обов'язків батьків щодо піклування про зміцнення та охорону здоров'я дітей і підлітків (стаття 59) передбачити, що батьки зобов'язані створювати усі необхідні умови для своєчасного і повного проходження дітьми профілактичних медичних оглядів та застосування до них інших методів профілактики та оздоровлення.

Проект Закону передбачає також *внесення змін у чинні Закони України «Про психіатричну допомогу» та «Про охорону дитинства»*. Детальніше з цими та іншими положеннями законопроекту можна ознайомитись на офіційному сайті ВРУ.

Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про реабілітацію інвалідів України» щодо встановлення групи інвалідності учасниками антитерористичної операції

Проект Закону передбачає *доповнення змісту частини першої статті 7 («Медико-соціальна експертиза»)* Закону України «Про реабілітацію інвалідів України» текстом такого змісту:

«Особам, у яких внаслідок поранення, контузії, каліцтва, захворювання, отриманих під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, ампутовані верхні та/або нижні кінцівки, що призвело до інвалідності, група інвалідності встановлюється без зазначення строку повторного огляду (безстроково) та на ступінь вище».

Також у прикінцевих положеннях законопроекту передбачається обов'язок Кабінету Міністрів України у місячний строк з дня опублікування Закону прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону, забезпечивши набрання ними чинності одночасно з набранням чинності цим Законом.

Законопроект № 7161 був зареєстрований у Верховній Раді України 03.10.2017 народними депутатами України. Детальніше з повним текстом проекту Закону та його супровідними документами можна ознайомитись на сайті парламенту.

Підготували:

Івахненко Юлія, керівник практики фармацевтичного та медичного права ЮК «Juritex», та Скасків Тетяна, молодший юрист ЮК «Juritex»